

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VII. Quo loco monachi excucullati apud Calvinistas habeantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

explicat, ceteris silentio defixis, nec quidquam contradicentibus. Illud vero studiose cauendum omnibus est, ne pro concione textum Latinum allegent; quum e contra apud Catholicos concionatorem memoriam suam S. Scripturæ auctoritatibus Latina lingua prius citandis, deinde demum vernacula explicandis fatigare oporteat. At in nouella Ecclesia satis est nescio quid diserrate, tum S. Scripturæ dicta infideliter reddita ac translata, cumularim citare, non ediris sepe vel librorum vel Auctorum nominibus. Satis est illis si dicant: Sic Patrum vnus scripsit, sic sensit. Vix vllus inter eos est Latine linguæ, quam necessariam non esse autumant, vsus. Certe P. Viretus in Dialogis suis vix natam hanc Ecclesiam ignorantia arguit. Sed bene habet, quod in tantis eius angustijs interprete parum opus habent. At Catholica Ecclesia quam nullis alijs quam Orientis & Occidentis, quam late Mundus patet, limitibus concludatur, ad conseruandam vnitatem Latina lingua, vt pote omnibus fere Mundi nationibus nota, tamquam communi vinculo vtitur. Sed ad nostros Ministerij candidatos redeamus: quorum quis sacrosanctum Missæ sacrificium quam maxime traducere ac blasphemare nouit, ad id munus aptissimus iudicatur. Sed & contra Papam ac totum ordinem Ecclesiasticum linguam ac uere, & in omni sermone Romanum Antichristum intonare debet. Hoc qui facere, tum cum externo aliquo lepore Christi ac Domini nomen vsurpare nōrit, satis superque ad id munus obeundum instructus existimatur. Memini me ex hoc genere quendam in Burdigalensi suburbio ad Cathusianos concionantem audiuisse, qui sermonem suum ita erat exorsus: Magnus ille serarius (Papam intelligebat) in diaboli culina nutritus ac saginatus, &c. Hic fratres omnes applaudere, suspirare, hominisque mirabilem eloquentiam ad cælum laudibus efferre, ab ore eius denique velut alterius Periclis tonantis ac fulgurantis pendere. Vbi hoc modo candidatus ille, sine accuratiori examine, ingenij ac doctrinæ suæ dedit specimen; is qui tum cœtui præest, collectis suffragijs, eum introducit, & vel errorem demonstrat, vel si placuit, laudat. Inde dextram societatis ei porrigit, vt & reliqui, non minus misere quam ridiculo errore, vt qui ex signo amicitia & ciuilitatis, de quo S. Paulus loquitur (g), religionis signum faciant. Et hæc quidem egregia illa est manuum impositio, inter Calvinistas vsitata. Antequam vero ad Ministerium re-

cipiatur, necesse est vt Ecclesiæ alicuius petitio interueniat; ad quam ille mox proficiscitur; quod si populo placuerit, tres aut quatuor Ministri conueniunt, eumque vt fratrem & socium accipiunt, & ad Ministerium admittunt, non tamen prius quam Formulæ fidei subseripserit. Hæc enim verum est fundamentum Calvinisticæ doctrinæ, hæc S. Scriptura est Calvinistarum. His peractis, ille ad Ecclesiam à qua expectatus fuerat, vel quam Ministro destitutum nouerint, se confert. Nonnunquam etiam à Ministrorum aliquo ad destinatum locum perducitur: qui concione habita, populo noui illius Ministri electionem significat: qui vt plurimum ad menses aliquos quibus de eo periculum faciat, eum accipit, vt apud nos pueri & equisones à dominis recipi solent. Quod si populus acquiescat, huius vel illius Ecclesiæ Minister esse, secus à miseram conditionem? facessere iubetur. Qui tamen in prouinciali Synodo recepti sunt, à populo excludi non possunt, vt illi qui in Colloquio, vt vocant, fuerunt admissi. Sed hi plerumque ad alios qui minus teretes ac delicatas aures habent mittuntur.

Ad mercedem Ministrorum quod attinet, ea viritim colligitur, ac tenuis fere est, pro cuiusque regionis vel Ecclesiæ qualitate. Anno MDLIX. quo ingens eiusmodi hominum examen Geneva in Galliam irrupit, Copus quidam, qui Canonicus Cleriacensis fuerat, eius pater qui Rupellæ habitauit, flagris casus, quod commentaria in Rabelijs libris scripsisset, publice dicere ausus est, Ministrorum esse, gratis seruire ac populo Verbum Dei annunciare. (Id quod Anabaptistæ faciunt) At Caluini, vt Cayerus scribit, longe alia mens ac sententia erat, eoque hominem in carcerem compingi curauit, donec sententiam retractaret. Ac quamuis Geneuense Consistorium omnibus modis, etiam vi quodammodo hominem adigere conaretur vt salarium seu mercedem acciperet, ille tamen præfracte facere id detrectauit. Idem Cayerus hoc lippis & tonsoribus Geneuæ notum esse dicit. Facile scilicet intelligebat Caluinus si Ministris non alia merces quam lesuitis & Capucinis daretur, breui de toto suo Ministerio actum fore.

Quod si is qui Ministerium ambit, Monachus olim fuerit, plures aliquanto & accuratiores ceremoniæ adhibentur. Aiunt enim expectandum esse

esse dum Monachismū ille suum bene concoquat & digerat. Suspecta illis semper est Religioforum conuersio. Et quemadmodum in Catholica Ecclesia sacerdotali caractere insigniti homines non nisi multis cum ceremonijs, habitu & ordinis ademptis caracteribus, degradantur. & Judici seculari traduntur; sic monachi ac Religiosi a Ministris operose admodum excucillantur, & difficulter ad Ministerij societatem cooptantur. Fit hoc aliquando publice pro concione, aliquando in Consistorio privatim: ubi habitus religiosus ei detrahatur, non sine execratione eius a quo primum eo indutus fuerat: pedibusque conculcatur, aut laceratur. Frugatiores tamen nonnulli sunt, qui (ut est in Apostatarum Fragello) vestem illam gravior aliquo colore tinctam asseruant, ut ex ea vel uxori cycladem, vel infantibus tuniculas faciant. Ad ministerium recepto, vel etiam ante, statim uxor quaeritur, ut hoc velut trabali clauo affixus, omnem ad Catholicam Ecclesiam redeundi amittat voluntatem. Sic quidam ad nos reuersus, roganti mihi num uxorem haberet, *Non, inquit, in quo summam Dei benignitatem in me agnosco. Si enim uxorem habuissem, actum de me fuisset.* Nec vero mirum hoc videri debet, quam libidinis flamma in nullis vehementius fere ardeat quam in ijs qui e claustrorum septis exsilierunt. Sic ut non spiritus, sed caro illius separationis seu apostasiae causa sit. Idque inde etiam manifestum est: quod vix sepulta vna uxore, statim aliam ambiunt. & sic a tumultu nuptialem alterius thorum uno velut saltu se immittunt. Quod si quis cuculli sui & voracitatem pudicitiae memor non ita facile se ad nuptias praebat omnium oculis incessitur ac vexatur quotidie, producta memorabili hac sententia, quam aiunt de diuino Lutheri ore fuisse prolatam: Eum scilicet qui uxorem non habeat, pie vivere non posse. Quasi vero non multa Christianorum fuissent millia, qui castitatem suam inuolabilem conseruauerunt quales etiam in Iudaismo, minus sane quam Christianismus perfecto, Heliae, Helisei, Esaiæ, & alij fuerunt, qui continentissime semper castissimeque vixerunt. *Quaeritur ergo, inquam Ministerij candidato uxor, atque etiam inuito pæne obruditur, ut tanto tenacius schismati adhaerescat.* Quia etiam uxorem non habere, peccatum putatur. Et ut Solon olim Miserum ut Thalem videret profectus, illud vehementer admiratus est quod nunquam uxorem duxisset. sic Beza idem Jacobo Sturmio, homini Lutheri partibus unice addicto

probro quasi dat. Postquam enim multa in eo honorifice commendasset, tandem addit, Nihil ei exprobrari potuisse, quam quod a nuptijs semper abhorruerit. O iagens probrum, etiam hominum immultum turbæ virginitatem illæsam seruate! Atque hoc illud est, in quo omnes fere schismatici ac heretici conveniunt. Quis enim unquam vidit librum e Lutherorum, Calvinistarum, Zuinglianorum aut Anabaptistarum officina progressum, in quo continentia, castitas, viduitas, aut Virginitas laudetur ac suadeatur; quales multi à Tertulliano, S. Augustino, S. Chryostomo & alijs scripti sunt, & etiamnum manibus nostris teruntur? Est ergo coniugium instar tenacissimi glutinis, quo miseri illi claustrorum desertores retinentur ne vbi iam æratis ille calor deferbuit, etiam agnatum errorem emendare, & ad Ecclesiae gremium recipere se possint. Memini nuper me aliquem ex hoc hominè genere sic loquentem audiuisse: *Quid ego misera hac (uxorem in horro brasicae decapitantem) quid misellus istus (tres infantes digito demonstrans) faciam? Quid his fiet si ad Catholicam Ecclesiam ego rediero? Deum rogo ut mihi sit propitius. Equidem non ignoro extra Ecclesiam me esse. Sed nullum iam restat remedium. Necessè omnino est, ut capra quo alligata est loco pascatur.* Hæc quidem ille ita loquutus est. Quam multi sunt qui nihil magis quam Catholicam Ecclesiam redire desiderant, si modo ad pœnitentiam recipi possent? Anno MDC. qui Iubilæus fuit, Minister quidam Romam profectus, suo & quinque aliorum nomine veniam à Pontifice petijt, utque repudiatis uxoris, in sæculo sibi viuere liceret. Sed Pontifex id nequaquam permittere voluit. Calvinistis quidem excucillati isti monachi adeo suspecti sunt, ut nemo qui Religiosus aliquando fuerit, Nationali Synodo præsidere possit. Vidisti hætenus quâ nullis aut paucis cum ceremonijs Ministri illi constituantur. Sed quid? quod sæpe sine vlla missionè, vocatione, propositione, receptione, nonnulli propria auctoritate suggestum conscendunt, ac docendi ac concionandi munus usurpant? Certe id quidem antehac non semel factum. Qui loci dominus est, si aptus ad id munus fuerit vel etiam aptum se esse existimarit, statim Doctoris officium sibi sumit, ac subditos in fide instruit, ut multi in Gallia fecerunt.

VIII. Quid iam, quaeso, veteris illius & primitiue Ecclesiae ordinandi & consecrandi Episcopos ac sacerdotes consuetudo ac ceremoniae cum his ineptijs